

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

„ИЗГРАДЊА ЕФИКАСНОГ ПРАВОСУЂА У СЛУЖБИ ГРАЂАНА“

Финансира Европска унија

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

Ова брошура је урађена уз финансијску подршку Европске уније.

*Садржај брошуре је искључива одговорност Високог судског
и тужилачког савјета Босне и Херцеговине и ни у ком случају не
представља ставове Европске уније.*

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

„Изградња ефикасног правосуђа у служби грађана“

Преглед остварених резултата

Финансира Европска унија

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОЈЕКТУ

Вриједност пројекта:	5,95 милиона евра
Донатор:	Европска унија
Период и трајање имплементације:	септембар 2018 – јануар 2022.
Имплементатор пројекта:	Секретаријат Високог судског и тужилачког савјета БиХ

Амбициозни пројекат реформе правосуђа „Изградња ефикасног правосуђа у служби грађана – ИПА 2017“ који имплементира Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине наставак је подршке Европске уније правосуђу БиХ од 2004. године.

Циљ пројекта је подстицање независног, квалитетног и ефикасног правосуђа у складу с европским стандардима.

Све пројектне активности су усмјерене на рад с домаћим правосудним институцијама, ресорним министарствима, привредним коморама, невладиним организацијама и другим релевантним партнерима с циљем јачања владавине права у Босни и Херцеговини.

При адресирању ЕУ реформских препорука, Високи судски и тужилачки савјет БиХ задужио је пројектни тим да:

- Надогради и развије ИТ систем који је у служби свим судовима и тужилаштвима у БиХ;
- Дизајнира нове ИТ апликације за кориснике суда;
- Надгледа рад судова на предметима ратних злочина и да упуте за убрзано рјешавање предмета;
- Подстиче успјешну реорганизацију рада и стратешко планирање у судовима;
- Успостави модерне „стандарде мјерења успјешности“ у судовима;
- Омогући боље праћење случајева корупције у судовима с посебним нагласком на предмете високе корупције;
- Ангажује финансијске стручњаке у 10 тужилаштава у БиХ ради пружања савјетодавних услуга у вези с истрагама у случајевима привредног и организованог криминала;
- Ангажује 5 економских стручњака да раде на јачању капацитета судова у економским аспектима стечајних предмета;
- Појача механизме мирног (алтернативног) рјешавања спорова, укључујући арбитражу, у сврху смањења прилива предмета и побољшања инвестицијске климе у БиХ;
- Промовише судску нагодбу за брже рјешавање предмета;
- Потиче транспарентност правосуђа, на примјер повећањем броја јавно доступних пресуда;
- Унаприједи медијске вјештине правосуђа;
- Успостави контакт с грађанима, на примјер организовањем посјета основних школа судовима, предавања судија и тужилаца за средњошколце, као и радионица са студентима.

ПРЕДСЈЕДНИК ВСТС-А БИХ ХАЛИЛ ЛАГУМЏИЈА

Од оснивања до данас, Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине, провођењем различитих активности, ради на јачању владавине права као једне од основних вриједности демократског друштва и кључног предуслова за улазак Босне и Херцеговине у Европску унију.

У периоду који је иза нас, проведене су бројне активности, с циљем побољшања ефикасности и ефективности рада правосудних институција које доприносе настојањима ове институције да, у сарадњи са судовима и тужилаштвима, обезбиједи једнак приступ правди за све грађане БиХ.

ВСТС БиХ је, на основу Извјештаја о провођењу препорука Европске комисије за ову институцију и правосуђе БиХ, припремио Реформски програм усмјерен на побољшање квалитета, интегритета и ефикасности правосуђа, као и на побољшање борбе против организованог криминала и корупције, те капацитета ВСТС-а БиХ и сарадњу са спољним актерима. Усвајањем овог документа, ВСТС БиХ је показао опредијељеност институције да ради на успостављању владавине права и приближавању државе европским вриједностима.

Усмјереност према наведеном циљу доказује и провођење пројекта “Изградња ефикасног правосуђа у служби грађана” који представља наставак подршке Европске уније правосуђу БиХ, који је финансиран из програма у оквиру инструмента из претприступне помоћи ИПА 2017 и који је пружио допринос побољшању ефикасности рада правосудних институција.

Заједно с нашим партнерима на овом пројекту омогућили смо покретање организацијских промјена унутар правосудних институција и иницирали промјене кроз укључивање носилаца правосудних функција, других партнера и заинтересованих грађана путем истраживања, анкета, друштвених медија и сличних алата, како би се прикупиле повратне информације које могу представљати подстицај за нове пројекте у оквиру реформе правосуђа у БиХ.

Такође смо радили на успостављању блиског дијалога са судовима и тужилаштвима, као и с агенцијама за провођење закона, али и на успостављању боље комуникације с медијима и грађанима, те остварили резултате који су веома важни за наставак реформских процеса.

Због свега наведеног желимо се захвалити Европској унији, дугогодишњем партнеру правосуђа у БиХ који је, финансирајући пројекте правосуђа, пружио значајан допринос побољшању рада правосудних институција.

ДИРЕКТОР СЕКРЕТАРИЈАТА ВСТС-А БИХ АДМИР СУЉАГИЋ

Пројекат “Изградња ефикасног правосуђа у служби грађана”, чију имплементацију смо започели у септембру 2018. године с програмом претприступне помоћи ИПА 2017, имао је за циљ да допринесе изградњи ефикасног правосудног система прилагођеног грађанима и усклађеног с препорукама Европске комисије које произлазе из Peer Review препорука.

Кроз проактивно дјеловање у оквиру овог пројекта настављена је надоградња и развијање ИТ система (ЦМС/ТЦМС, ДЦМС, ДКЦМС И сл.) који су стављени на располагање судовима и тужилаштвима с циљем обезбјеђења ефикасности рада, што директно доприноси пружању бољих услуга грађанима.

У овој фази развоја ИТ система развијена је и потпуно имплементирана нова верзија Система за аутоматско управљање предметима Уреда дисциплинског тужиоца ВСТС-а БиХ (ДЦМС), чија функционалност је у потпуности усклађена с радним процесима УДТ-а. Развојем овог система УДТ је добио адекватно средство за отварање и вођење дисциплинских поступака на транспарентан начин, с циљем јачања пуне одговорности правосуђа у БиХ. Према Peer review препорукама Европске комисије из 2018. године уведен је и систем за аутоматску додјелу предмета дисциплинским комисијама ВСТС-а. Насумичном аутоматском додјелом предмета која је започела у априлу 2019. године, обезбијеђен је непристрасан и транспарентан начин додјеле предмета дисциплинским комисијама.

ВСТС БиХ је почетком 2020. године ставио на располагање судовима и тужилаштвима Модул за евидентирање одузете имовине стечене извршењем кривичног дјела. На основу информација евидентираних у модулу, могуће је пратити цијели поступак одузимања имовине, те направити преглед имовине коју је тужилаштво предложило за одузимање, као и преглед имовине коју је суд одузео својом одлуком.

У ЦМС систему у судовима успостављен је механизам праћења предмета корупције и организованог криминала, путем којег судови могу да прате основне информације о предметима кривичног дјела корупције као што су подаци о којем степену корупције се ради, проток предмета кривичног дјела корупције и задужења по судијама.

Први пут започето је увођење Система стратешког планирања у судовима које за циљ има да обезбиједи досљедну примјену и провођење мандата и надлежности суда, те да допринесе у остваривању мисије и визије

институције, али и у обезбјеђивању адекватних финансијских средстава за рад институције.

Значајна подршка пружена је судовима и тужилаштвима с циљем повећања процесуирања предмета привредног криминала. Имајући у виду значај проактивних финансијских истрага у предметима привредног криминала и сродним кривичним дјелима, тужилаштва су добила подршку кроз ангажман економских стручњака, који су заједно с тужиоцима радили на провођењу истрага у предметима привредног криминала, организованог криминала и корупције, с посебним нагласком на финансијске истраге. Економски стручњаци су ангажовани и у судовима како би идентификовали уска грла у процесуирању судских предмета, на којима су базиране будуће едукације за судове.

Хармонизација судске праксе је сегмент који ВСТС БиХ препознаје као кључни елемент у успостављању ефикаснијег рада судова. У оквиру судова највиших инстанци у БиХ успостављена су одјељења судске праксе којима је путем пројеката омогућена стручна подршка, како би се вршило издвајање и систематизовање ставова судске праксе. У вези с тим, ВСТС БиХ је у априлу 2019. године са судовима највише инстанце у БиХ потписао Споразум о сарадњи, с циљем заједничке реализације пројектних активности.

ВСТС је наставио провођење активности усмјерених на промоцију и јачање употребе алтернативних начина рјешавања судских спорова, као бржих, ефикаснијих и економичнијих начина рјешавања судских спорова.

Кроз пројекат смо активно радили на информисању о сервисима и услугама које је правосуђе, уз финансијску подршку Европске уније, ставило на располагање правосудној заједници и грађанима, како би се унаприједио приступ правди. Унаприједили смо и веб-портал pravosudje.ba који омогућује једноставнији преглед садржаја прилагођених потребама грађана и шире јавности, побољшане опције претраге, као и преглед садржаја на мобилним уређајима.

Секретаријат ВСТС-а БиХ у наредном периоду активно ће радити на испуњавању задатака постављених у Реформском програму, како би се унаприједио квалитет рада правосуђа, те омогућио лакши и бржи приступ правди за грађане Босне и Херцеговине.

Европска унија финансијском подршком и овог пројекта потврдила је континуирану подршку и своју опредељеност за изградњу ефикасног правосуђа које ће бити по мјери грађана БиХ.

ШТА ЈЕ ПОСТИГНУТО У ОБЛАСТИ ТРАНСПАРЕНТНОСТИ, КОРУПЦИЈЕ И ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА?

Смањење броја неријешених предмета ратних злочина

Тренд смањења броја неријешених предмета ратних злочина у судовима кроз године, резултат је активности које је Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине реализовао у оквиру овог пројекта.

Значајну улогу у остварењу циља имало је усвајање Ревидиране државне стратегије за рад на предметима ратних злочина, након чега је ВСТС БиХ усвојио низ мјера у правцу побољшања квалитета и ефикасности рада на предметима ратних злочина у надлежним судовима.

Током 2019. и 2020. године, фокус је био на успостављању и одржавању добре комуникације између судова и тужилаштва, с циљем превазилажења проблема који се јављају у процесуирању предмета кривичног дјела ратног злочина.

У јуну 2021. године одржан је први тематски састанак са Судом БиХ и Тужилаштвом БиХ како би се размотрила питања комплементарних овлашћења, као и специфична засебна питања у раду ових институција, а све у сврху реализације циљева наведених у оквиру Ревидиране државне стратегије за рад на предметима ратних злочина.

Успостављена је пракса редовних посјета правосудним институцијама у БиХ, али и континуираног одржавања састанака, општег и тематског карактера, с циљем разматрања свих релевантних питања из дјелокруга рада, а један од начина био је и организовање низа радионица на тему процесуирања предмета ратних злочина.

Приказ тренда смањења броја неријешених
предмета ратних злочина у судовима

*Подаци су приказани за предмете који су били у фази оптужења, суђења и поступка по жалби које ВСТС прати сходно одредбама Упутства за праћење рјешавања предмета ратних злочина у судовима. Из података су искључени предмети у којима суд, из објективних разлога, није могао поступати, као што су ситуације расписаних потјерница.

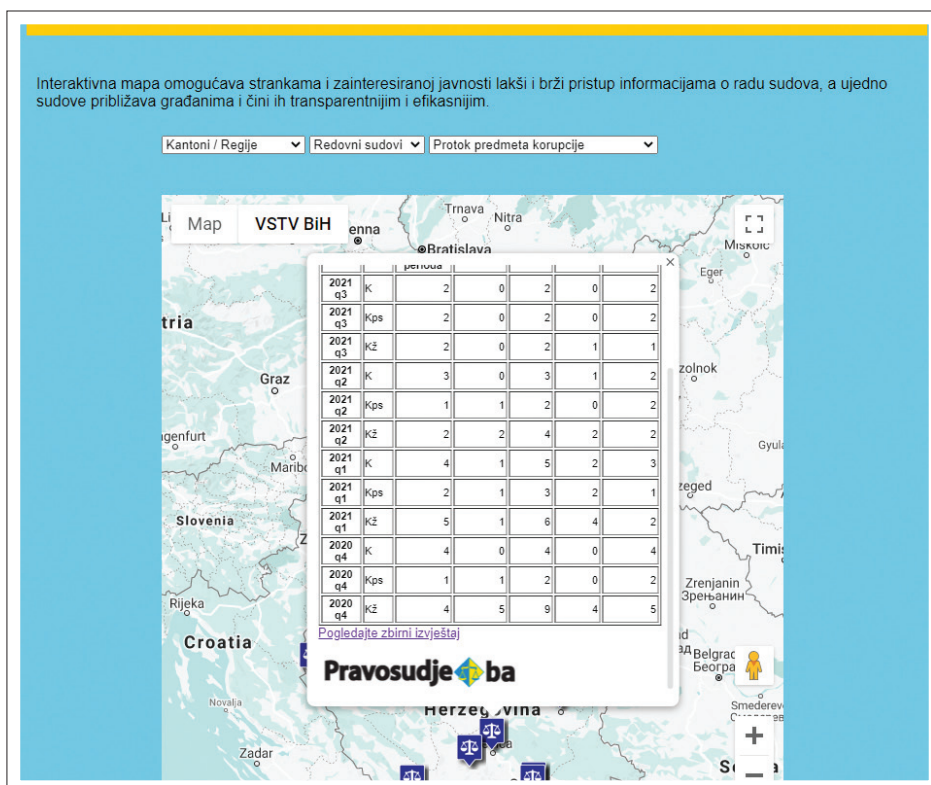
ОМОГУЋЕНО ПРАЋЕЊЕ ПРЕДМЕТА КОРУПЦИЈЕ У СУДОВИМА

Јачање транспарентности правосудног система било је у фокусу ВСТС-а БиХ током претходне три године реализације пројекта, због чега се интензивно радило на бројним активностима које доприносе остварењу овог циља. То је од нарочитог значаја у процесу изградње повјерења јавности у рад правосудних институција, а процесуирање кривичних дјела корупције, према свим доступним показатељима, од посебног је интереса за јавност.

Како би обезбиједио већу транспарентност у овом сегменту, ВСТС БиХ омогућио је праћење предмета корупције у судовима.

Један од начина био је побољшање Система за аутоматско управљање предметима у судовима (ЦМС систем).

Први пут, у ЦМС систему у судовима је успостављен механизам праћења предмета корупције и организованог криминала, а нова функционалност омогућила је статистичко праћење предмета кривичног дјела корупције у судовима, што до сада није био случај, те се овакав вид статистике водио мануелно.

Захваљујући развоју овог механизма, судови могу да прате основне информације о предметима кривичног дјела корупције као што су подаци о којем степену корупције се ради, проток предмета кривичног дјела корупције и задужења по судијама.

С друге стране, омогућено је статистичко праћење предмета корупције у судовима и широј јавности, и то путем интерактивне мапе о раду судова. Мапа је доступна на правосудном порталу, а садржи статистичке податке о протоку предмета, реализацији плана рјешавања предмета и трајању неријешених предмета.

ВСТС БиХ израдио је и објавио интерактивну мапу о раду судова 2015. године, а у овој фази рађено је на њеном побољшању на начин да су израђена додатна два извјештаја и то:

- Проток предмета корупције по фазама и
- Проток предмета корупције укупно.

Циљ је да се побољша механизам праћења предмета корупције, да се повећа транспарентност те омогући већи приступ јавности статистичким показатељима.

Интерактивна мапа функционише тако да корисник има могућност да одабере жељени извјештај и конкретан суд, а након тога да прати и главне фазе поступка - фазу оптужења, фазу суђења и фазу поступка по жалби. Подаци се ажурирају на седмичној основи.

На овај начин ВСТС БиХ жели грађанима да учини доступним податке о раду судова те да им приближи њихов рад, посебно у сегменту процесуирања предмета кривичног дјела корупције и организованог криминала.

До ефикаснијег процесуирања корупције и организованог криминала кроз јачање међуинституционалне сарадње и капацитета судова

С циљем побољшања рада судова у области процесуирања корупције и организованог криминала, ВСТС БиХ је, током 2021. године, усвојио низ закључака с циљем реализације препорука наведених у Трећем ОСЦЕ-овом извјештају о одговору правосуђа на корупцију.

Кроз усвојене закључке, ВСТС БиХ настоји да повећа одговорност председника судова у погледу праћења процесуирања предмета корупције и организованог криминала и судија у управљању поступцима ове врсте. Истовремено, ВСТС БиХ настоји да ојача и међуинституционалну сарадњу између ВСТС-а БиХ, судова и тужилаштва, а један од начина је организовање континуираних тематских састанака.

Процесуирање предмета кривичног дјела корупције и организованог криминала било је тема и радионица које су у два наврата организоване на годишњем нивоу, а чији су учесници били сви релевантни актери у овој области.

Говорило се о најактуелнијим темама у погледу процесуирања предмета кривичног дјела корупције и организованог криминала, а посебан фокус био

је на дужини трајања поступка, казним политикама и доказивању кривичног дјела корупције, а како би у цијели процес активно била укључена и јавност, закључци с одржаних радионица објављени су на веб-страници ВСТС-а БиХ.

Јачање управљачких капацитета кроз успостављање индикатора стандарда ефикасности

Индикатори стандарда ефикасности први пут се успостављају у правосуђу с циљем бржег и једноставнијег идентификовања конкретних проблема у судовима на основу резултата које индикатори буду сигнализирати. ВСТС БиХ ће, захваљујући индикаторима, имати могућност да доноси одговарајуће мјере с циљем пружања подршке и давања упута за поступање суду/судовима у којима је уочен одређен проблем, а све с крајњим циљем повећања ефикасности и продуктивности рада судова у БиХ.

На овај начин бит ће остварена проактивнија улога ВСТС-а БиХ у управљању судовима, као и продуктивнија улога предсједника судова у управљању судовима јер ће предсједници судова, на основу сагледавања цјелокупног стања у суду, имати могућност да стратешки приступају идентификованим проблемима.

Овај управљачки механизам је свеобухватан алат који ће ВСТС-у БиХ помоћи при доношењу управљачких политика, а судовима у идентификацији проблема у свом раду како би могли стратешки да приступе рјешавању проблема.

ВСТС БиХ је усвојио девет индикатора и то:

- 1) Коефицијент протока
- 2) Вријеме потребно за рјешавање предмета (ДТ)
- 3) Однос трајања решених и нерешених предмета
- 4) Проценат реализације плана рјешавања предмета
- 5) Остварена чиста колективна норма суда и колективна норма суда
- 6) Број носилаца правосудне функције (попуњене позиције и систематизоване позиције), просјечан број ријешених и неријешених предмета по носиоцу правосудне функције
- 7) Трошак предмета/просјечно коштање
- 8) Статистички квалитет

Одређени индикатори биће прикупљани мануелно, на основу података које судови редовно достављају ВСТС-у, а други путем база података којима ВСТС

БиХ управља. Након што буду прикупљени сви подаци, планирано је и њихово објављивање на годишњем нивоу уз Водич који садржи објашњења о стандардима. Водич ће такође бити доступан на веб-страници ВСТС-а, како би јавност могла на једноставан начин да тумачи представљене податке.

Стратешким планирањем до ефикаснијег рада судова

Годинама уназад, судови у БиХ су свој рад заснивали на годишњим плановима који најчешће нису били довољно добро структурирани и нису давали жељене резултате. Како је показала анализа коју је ВСТС БиХ провео да би утврдио стварно стање у судовима, годишњи планови којим су се судови водили нису били једнообразни и садржавали су искључиво структуру расподеле рада судија по рефератима.

Овакво стање захтијевало је промјене, а процес увођења стратешког планирања препознат је као једно од рјешења. Ријеч је о једном од најзначајнијих управљачких алата који предсједницима судова и судском особљу помаже у остваривању мисије и визије институције, али и обезбјеђивању адекватних финансијских средстава за рад институције.

Како би процес увођења стратешког планирања био једнако ефикасан у свим судовима, на основу резултата споменуте анализе, израђено је Упутство за стратешко планирање и извјештавање у судовима у БиХ, које је у примјени од јула 2021. године.

Једна од битних улога стратешког планирања јесте да се обезбиједи досљедна примјена и провођење мандата и надлежности суда, а ријеч је о врсти менаџерског алата који се први пут уводи у правосуђе у БиХ.

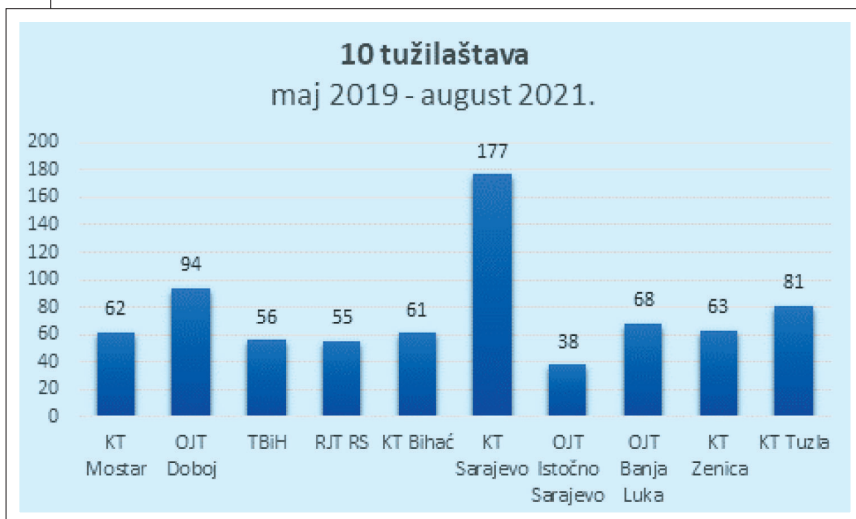
Иако је пројектом било предвиђено да стратешке планове изради 50 судова, свих 82 суда учествовало је у процесу увођења стратешког планирања, што представља изниман резултат и поставља снажне темеље за даље побољшање њиховог рада.

Како би била обезбијеђена потпуна примјена стратешког планирања, за судове су организоване и радионице током којих је на практичан начин приказан цјелокупан процес стратешког, као и начин израде појединачних стратешких планова.

Стратешке планове израдили су сви судови у БиХ, а доступни су и на веб-страницама судова, што јавности омогућава увид у планове, али и праћење њихове имплементације.

Подршком тужилаштвима у БиХ до ефикаснијег и квалитетнијег рјешавања предмета привредног криминала, корупције и организованог криминала

Графички приказ предмета распоређених по тужилаштвима

Једанаест економских стручњака, ангажованих у десет тужилаштава, у периоду мај 2019 – август 2021. радило је на 755 предмета, од чега се највећи број предмета односио на предмете привредног криминала (428), корупције (106), организованог криминала (20), финансијских истрага (12), те остале предмете (189).

Подршка економских стручњака је била кључна у најранијој фази кривичног поступка јер су скраћивали вријеме прикупљања неопходне документације, као и вријеме рјешавања старих предмета и омогућавали брже савладавање текућег прилива предмета. Поред тога, својим радом у тужилаштвима економски стручњаци су побољшали комуникацију са судским вјештацима и агенцијама за провођење закона.

Ангажман економских стручњака био је значајан у провођењу финансијских истрага, обзиром да су усмјеравали истрагу и давали упутства како идентификовати имовинску корист остварену кривичним дјелом, те прецизирати документацију коју је потребно прикупити како би се финансијска истрага адекватно довела.

Стручњаци су током ангажмана израдили Приручник за рад на предметима привредног криминала, корупције и финансијских истрага, с циљем да тужиоцима приближе знање из рачуноводствених и финансијских области, а чије разумијевање ће побољшати квалитет истрага и оптужница.

ЈАЧАЊЕ ПОВЈЕРЕЊА ЈАВНОСТИ И ОДНОСА ИЗМЕЂУ ПРАВОСУЂА И МЕДИЈА

Како јачати партнерске односе између правосуђа и медија?

Побољшање комуникације између правосудних институција и медија ВСТС БиХ препознаје као приоритетну област којој је неопходно систематично приступити у процесу пројена које се уводе с циљем изградње ефикаснијег и квалитетнијег правосуђа.

Правосудни систем показао је одређене мањкавости у овом сегменту због чега је ВСТС БиХ, уз подршку ЕУ, интензивирао активности које воде ка успостављању система квалитетније и проактивније комуникације правосудних институција.

Велики број судова у БиХ нема гласноговорнике који могу правовремено да одговоре на питања медија која се односе на судске поступке или одлуке у одређеним судским предметима. Послове односа с јавношћу најчешће обављају предсједници и секретари судова или друго особље задужено за те послове. Пружање информација и приступ судским предметима варира од суда до суда, од предмета до предмета и од питања до питања, а такво тренутно уређење области комуникација доприноси перцепцији новинара да ВСТС БиХ и судови ускраћују информације из организацијских, политичких или личних разлога.

Како односи с јавношћу снажно утичу на јавно мнијење, потребно је побољшати комуникацију и сарадњу с медијима и корисницима судова односно јавности, а едукација судског особља препозната је као један од најефикаснијих начина.

Током трајања пројекта, сваке године су организоване по двије едукације у сарадњи с ентитетским центрима за едукацију судија и тужилаца.

Теме које су обрађене у току трајања едукација су:

- савремено комуницирање с јавношћу;
- јавна сфера и јавно мнијење;
- лидерство и имиџ предсједника судова и судија;
- припрема за наступ у јавности;
- кризно комуницирање;
- понашање и етика;
- лобирање и односи с јавношћу;
- искуства рада институција с медијима;
- радионице писања саопштења;
- припрема и одржавање конференција за новинаре и припрема за јавни наступ;
- организовање интервјуа;
- радионица наступа у телевизијским емисијама.

Изазов у реализацији активности представљала је појава пандемије вируса COVID-19, због чега су едукације током 2020. и 2021. године одржане онлајн, уз задржавање ранијег квалитета и свих утврђених стандарда.

Побољшање ставова грађана према правосуђу у БиХ – provedено истраживање задовољства корисника судова

У одређеним сегментима дошло је до благог побољшања ставова грађана према правосуђу у БиХ, али је општи степен повјерења становника у поједине институције повезан с правосудним системом и даље низак – показали су резултати Финалног истраживања задовољства корисника судова, које је Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине, у августу 2021. године, провео у оквиру пројекта.

Провођење истраживања задовољства корисника судова, дио је пројектних активности, а Финалном истраживању претходило је Иницијално истраживање које је provedено 2019. године.

Оба истраживања реализована су како би се стекао увид у степен повјерења јавности, те детектовале области у којим су неопходне промјене и побољшања, али и мјерио напредак остварен током реализације пројекта.

Како резултати показују, иако је мишљење грађана о ситуацији у правосуђу у посљедњих пет година и даље доста неповољно, јер највећи број испитаних сматра како ситуација у правосуђу остаје иста као и прије, расте удио оних који сматрају да се ситуација побољшава.

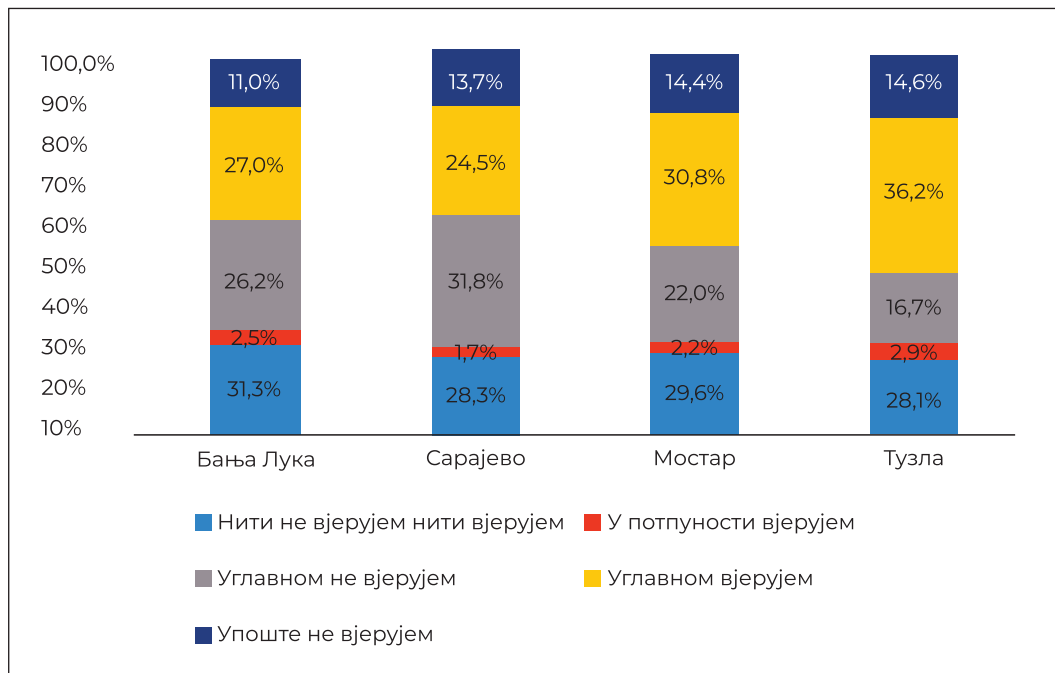
Побољшања се биљеже у:

- дијелу општег повјерења у полицију у БиХ;
- мишљењу о независности правосуђа;
- непристрасности/објективности;
- различитим аспектима рада и приступа судија и судских службеника.

Према резултатима истраживања, као највећи проблеми правосуђа препознају се:

- корупција,
- утицај политике на судове,
- неједнакост закона за све и трајање поступака,
- недовољна упознатост јавности с алтернативним начинима рјешавања судских спорова, брзина рјешавања предмета и судски трошкови, те неинформисаност грађана о раду општинских/основних судова.

ГРАФИКОН 5. ОПШТИ СТЕПЕН ПОВЈЕРЕЊА У СУДОВЕ БИХ

На основу резултата истраживања, креиран је сет препорука за будуће кораке које судови треба да предузму како би свој рад учинили ефикаснијим, а које се односе на побољшање интерних процеса унутар јединица правосудног система кроз дигитализацију појединих услуга, провођење континуираних и дугорочних кампања информисања и својеврсне едукације грађана те приближавање правосуђа грађанима.

Саставни дио оба истраживања било је више тематских поглавља и то: повјерење у правосуђе у БиХ, опште мишљење о раду правосуђа, информисаност опште популације, перцепција судова од стране опште популације, перцепција и искуство корисника, физичка приступачност судова, задовољство просторијама суда, доступност информација корисницима, алтернативни начини рјешавања спорова, трајање поступака, задовољство радом судца и осталих запосленика суда, те укупно задовољство судовима.

Испитивање је извршено у општинским судовима у Мостару, Сарајеву, Тузли и у Основном суду у Бањалуци, а њиме је обухваћена општа популација, односно бивши, садашњи и потенцијални корисници наведених судова.

Цјелокупно истраживање доступно је на веб-страници ВСТС-а БиХ.

БОЉОМ ИНФРАСТРУКТУРОМ ДО ЕФИКАСНИЈЕГ ПРАВОСУЂА

Изградња нових и адаптација постојећих зграда у Зеници, Жепчу, Бијељини, Прњавору и Мркоњић Граду

Жепче 1

Улагање у обнову и изградњу правосудних институција од изнимне је важности за успостављање функционалног правног система у БиХ, чиме се институције додатно приближавају грађанима те подижу своју ефикасност.

Најчешћи проблеми с којим се правосудне институције сусрећу су:

- недостатак просторних капацитета;
- ограничен приступ особама с потешкоћама у кретању;
- недовољно висок ниво безбједности објеката.

Свјесни отежавајућих околности за рад правосудних институција, ВСТС БиХ, у сарадњи с међународним партнерима, улаже сталне напоре у обезбјеђивање услова за обнову и изградњу судских и тужилачких зграда у БиХ.

У оквиру пројекта предвиђена је изградња нових и адаптација постојећих зграда за пет правосудних институција у Зеници, Жепчу, Бијељини, Прњавору и Мркоњић Граду.

Пројектна документација је обезбијеђена у сарадњи с партнерима из Шведске и Норвешке, расписан је тендер за одабир извођача и стручног надзора, што су главни услови за почетак радова.

Бијељина 1

Пројектном документацијом предвиђена је изградња потпуно нових зграда Окружног јавног тужилаштва у Бијељини и Општинског суда у Жепчу, док ће зграде Основног суда у Прњавору, Основног суда у Мркоњић Граду и Општинског суда у Зеници бити обновљене и дијелом надограђене.

Зграде у којим су ове правосудне институције тренутно смјештене не могу да одговоре потребама квалитетног и ефикасног правосуђа, прилагођеног потребама грађана и грађанки, због чега је адаптација постојећих и изградња нових објеката од изнимне важности у успостављању правосудног система који ће одговорити потребама грађана.

ВСТС БиХ је креатор идејних рјешења изградње и обнове објеката, које ће обезбиједити значајно побољшање у пољу функционалности, безбједности, прилагођености особама с потешкоћама у кретању, безбједности објеката, енергетске ефикасности, а биће ријешено и питање смјештајних капацитета за рад судске полиције.

За изградњу зграда Окружног јавног тужилаштва у Бијељини и Општинског суда у Жепчу, те обнову зграда Основног суда у Прњавору, Основног суда у Мркоњић Граду и Општинског суда у Зеници, средства су планирана у оквиру ИПА програма који имплементира делегација Европске уније у БиХ.

Мркоњић Град 1

ИПА 2017		
Општински суд у Зеници		Изградња новог анекса зграде и обнова дијела сутерена и приземља постојеће зграде
Општински суд у Жепчу		Изградња нове зграде
Окружно јавно тужилаштво у Бијељини		Изградња нове зграде
Основни суд у Прњавору		Реконструкција постојеће зграде
Основни суд у Мркоњић Граду		Реконструкција постојеће зграде
Општински суд у Зеници		Изградња анекса зграде и реконструкција приземља постојећег објекта

УЗ ПОДРШКУ ЕУ ДО ЕФИКАСНИЈЕГ ПРОВОЂЕЊА СТЕЧАЈНИХ ПОСТУПАКА

Кроз имплементацију пројекта, ВСТС БиХ је проводио низ активности на побољшању капацитета стечајних судија у сегменту познавања економских аспеката стечајног поступка.

Дуго трајање стечајних поступака узроковано је, између осталог, чињеницом да се ради о комплексној области која не представља само правну материју, него подразумева и различите економске аспекте стечаја. Управо зато, уочено је да стечајне судије најчешће имају проблем с разумијевањем ове економске материје, што им отежава адекватно и ефикасно вођење стечајног поступка.

На бази дубинске анализе архивираних стечајних предмета у пет БХ судова, економски експерти су израдили тренинг модул и извршили обуку тренера који ће, кроз едукације које редовно организују ентитетски центри за едукацију судија и тужилаца, обезбиједити одрживост ове активности и наставити с побољшањем капацитета стечајних судија у овом сегменту.

Током пројекта, организоване су прве обуке на бази израђеног тренинг материјала, које су показале да је обрађена материја од великог значаја за стечајне судије.

Дуготрајно вођење стечајних поступака представља један од највећих изазова с којима се суочава правосудни систем Босне и Херцеговине. Стечајни поступци могу да трају годинама, а неажурност привредних субјеката код вођења пословних евиденција, велики број судских поступака повезаних с поступком стечаја, неблаговремено покретање стечајног поступка и неадекватно познавање економских аспеката стечаја од стране стечајних судија, неки су од најзначајнијих сегмената који утичу на дуготрајност стечаја.

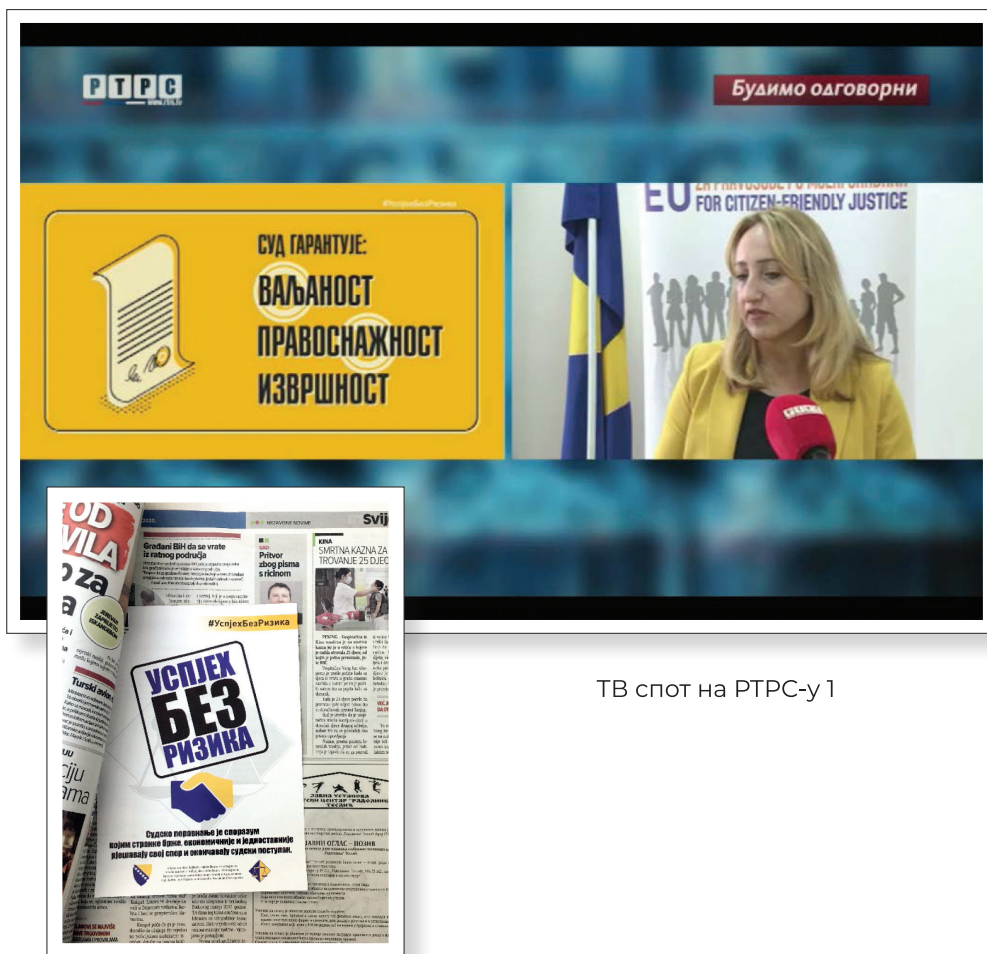
Јачањем капацитета стечајних судија, у погледу њиховог знања о економским аспектима стечајног поступка, судије ће бити у могућности ефикасније управљати стечајним поступком, квалитетније пратити рад стечајних управника, али и пружити потребну заштиту стечајним повјериоцима.

ЕФИКАСНИЈЕ, БРЖЕ И ЕКОНОМИЧНИЈЕ: АЛТЕРНАТИВНИ НАЧИНИ РЈЕШАВАЊА ПРИВРЕДНИХ СПОРОВА

ВСТС БиХ је, уз подршку ЕУ, радио на побољшању сегмента алтернативног рјешавања спорова, како на стратешком, тако и на оперативном нивоу.

Иако се алтернативним начинима рјешавања спорова већ дуго времена посвећује значајна пажња у БиХ, до сада је изостајао стратешки приступ развоју ове области. Развој арбитраже, медијације, судске нагодбе и мирног рјешавања потрошачких спорова, како би се постигла већа употреба алтернативних метода рјешавања спорова, захтијева широк спектар мјера, почевши од оних легислативне природе, до мјера усмјерених на јачање капацитета низа институција и организација, те мјера и активности с фокусом на подизању свијести грађана и пословних субјеката. Кроз активности пројекта израђен је нацрт Стратегије за побољшање алтернативног рјешавања спорова, који је понудио сет стратешких мјера за медијацију, арбитражу, судску нагодбу и мирно рјешавање потрошачких спорова, међутим, одређене резерве у погледу “дубине” потребне реформе на страни дијела министарстава правде, као и политичке блокаде рада институција, онемогућавају финализацију нацрта овог стратешког документа.

ТВ спот на РПТС-у 1

Циљ ВСТС-а БиХ био је, кроз активности пројекта, употребу алтернативних метода рјешавања спорова учинити препознатљивијом унутар пословне заједнице, али и шире јавности.

Како би се пословној заједници приближила арбитража, медијација и судска нагодба, као алати за брже, ефикасније и јефтиније рјешавање привредних спорова, организована су четири информативна предавања у Мостару, Брчком, Сарајеву и Бањалуци.

Учесници су на радионици имали прилику чути детаљне информације о арбитражи, медијацији и судској нагодби, као и о предностима рјешавања спорова на овај начин у односу на редован судски поступак.

С друге стране, реализована је интензивна промотивна кампања како би се широј јавности представиле могућности и предности које судска нагодба и медијација нуде у односу на редован судски поступак.

Кампања за промоцију судске нагодбе остварила је кумулативни досег од преко 2.300.000 људи, а значајан број судова промоцију судске нагодбе уврстио је и у своје стратешке планове.

Хармонизацијом судске праксе до квалитетнијег правосуђа и обезбјеђења равноправног положаја грађана пред судовима

Хармонизација судске праксе на свим нивоима у БиХ, сегмент је који ВСТС БиХ препознаје као кључни елемент у успостављању ефикаснијег рада судова. Како би се устврдило стварно стање те детектовали сегменти у којима је неопходно увести промјене, урађена је и анализа вертикалних (trickle-down) ефеката.

У припремној фази самог пројекта, чије активности у фокусу имају управо ову област, проведена су иницијална истраживања употребом статистичких индикатора о квалитету рада судова, на основу којих је закључено да постоји значајан простор за напредак у уједначавању судске праксе судова различитих инстанци.

Извршени су преглед и анализа 1 000 предмета у погледу узрока неуједначене судске праксе у Основном и Окружном суду у Бијељини, Општинском суду у Љубушком и Кантоналном суду у Широком Бријегу, након којег је уочено да судови првог и другог степена судовања немају истовјетну праксу.

Анализом добијених података, уочено је да судови о истом правном питању заузимају различите ставове, а што посљедично утиче на неравноправан положај грађана пред судовима. Додатно, прелиминарним истраживањима је закључено да постоје ситуације у којим дугорочно постоје неуједначена поступања судова различитих инстанци у погледу појединих правних питања, а што све има за посљедицу неуједначену судску праксу.

Циљ анализе био је да се уоче, а потом и неутралишу кључне тачке неуједначене судске праксе у директној сарадњи и номинацији спорних питања с предсједницима циљних судова и судијама, те да се анализом одлука уоче разлози неуједначеног поступања између судова различитог нивоа или различитих савјета другостепених судова, како би првостепени судови могли да ускладе своја поступања с праксом другостепеног суда.

Смисао усаглашавања судске праксе је у остварењу правне предвидивости, из чега се даље креирају услови у којим сваки грађанин може и мора да оствари једнака права на основу истих или сличних чињеничних основа.

Како би се обезбиједила пракса трајног усаглашавања праксе и отклониле негативне посљедице неуједначене судске праксе на једнакост грађана, израђен је и нацрт Приручника за вертикалну хармонизацију судске праксе.

УНАПРЕЂЕЊЕМ И ДОДАТНОМ НАДОГРАДЊОМ ПРАВОСУДНОГ ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА ДО ЕФИКАСНИЈЕГ И ТРАНСПАРЕНТНИЈЕГ РАДА ПРАВОСУДНИХ ИНСТИТУЦИЈА

Систем за аутоматско управљање предметима Уреда дисциплинског тужиоца ВСТС-а БиХ – ДЦМС

The screenshot shows the DCMC web application interface. The top navigation bar contains the following elements: a home icon, a menu icon, and links for 'Upravljanje spisima', 'Prijemna kancelarija', 'Dokumenti', 'Predmet', 'Izveštaji', and a user profile dropdown 'court_sys_admin_udt'. The left sidebar is titled 'URED DISCIPLINSKOG TUŽIOCA' and includes sections for 'Brza pretraga' (Quick search) with filters for ID, JMBG, and Name/Lastname, and 'Moji zadaci' (My tasks) with buttons for 'Ponovni uvid u predmet', 'Dostavi', 'Pripremi i dostavi dokument', and 'Formatiraj zapisnik'. The main content area displays a list of disciplinary cases. Each case entry includes the case name, number, date, and a detailed description of the case. The first case is 'DP-S02-postupanje s pristrasnošću i predrasudama tokom obavljanja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog porijekla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa stranke'. The second case is 'OSNOVNI SUD KOTOR VAROŠ DP'. The third case is partially visible.

У оквиру активности пројекта развијена је и потпуно имплементирана нова верзија Система за аутоматско управљање предметима Уреда дисциплинског тужиоца ВСТС-а БиХ (ДЦМС). ДЦМС је развијен на новим технологијама које се базирају на микросервисној архитектури за пословну логику апликације и постојећој (ЦМС v2) пословној логици.

Функционалност ДЦМС-а је у потпуности усклађена с исказаним потребама Уреда дисциплинског тужиоца, те су имплементирани и потпуно нови извјештаји чиме ће се процес извјештавања УДТ-а значајно унаприједити. У новој верзији ДЦМС система извршена је и допуна шифарника, те је извршено повезивање са Системом за аутоматско управљање предметима дисциплинских комисија ВСТС-а БиХ – ДКЦМС.

Имплементацијом ДЦМС-а, чија функционалност је у потпуности усклађена с радним процесима УДТ-а, **УДТ је добио адекватно средство за отварање и вођење дисциплинских поступака на транспарентан начин, с циљем јачања пуне одговорности правосуђа у БиХ.**

Аутоматска додјела предмета дисциплинским комисијама

Једна од *Peer Review* препорука Европске Комисије, упућена ВСТС-у БиХ у току 2018. године, била је и увођење система аутоматске додјеле предмета дисциплинским комисијама ВСТС-а.

Одјел за ИКТ провео је детаљну анализу радних процеса дисциплинских комисија ВСТС-а. Након проведене анализе, приступило се развоју и имплементацији Система за аутоматско управљање предметима у раду дисциплинских комисија ВСТС-а (ДКЦМС модула).

ДКЦМС је развијен по узору на ЦМС/ТЦМС/ДЦМС, те је повезан са Системом за аутоматско управљање предметима у Уреду дисциплинског тужиоца ВСТС-а (ДЦМС). Поред насумичне аутоматске додјеле предмета дисциплинским комисијама, модул чине и остале функционалности које су неопходне како би се поступак пред дисциплинским комисијама дигитализовао, аутоматизовао и завео у базу података.

Насумична аутоматска додјела предмета дисциплинским комисијама ВСТС-а започела је у априлу 2019. године.

Имплементацијом овог рјешења обезбијеђен је непристрасан и транспарентан начин додјеле предмета дисциплинским комисијама.

Модул за онлајн тестирање кандидата на позиције носилаца правосудних функција

С циљем побољшања услуга развијена је и тестирана нова верзија Модула за онлајн тестирање кандидата на позиције носилаца правосудних функција (EXAM). Овај модул омогућава администрацију и провођење квалификационих и писмених тестова за кандидате који аплицирају на наведене позиције.

Pravosudje.ba

Modul za kvalifikaciono i pismeno testiranje

Dobro došli na aplikaciju za online testiranje (EXAM) putem koje se provodi testiranje kandidata koji apliciraju na pozicije za nosioce pravosudnih funkcija u BiH.

Molimo odaberite jezik na kojem želite raditi test i unesite K1.

* Jezik:

* K1:

Nastavi

Copyright © 2020 Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine.
Sva prava pridržana.

EXAM - Пријава кандидата на тестирање

Нова верзија модула омогућила је **прегледнији приказ питања и одговора** за квалификационо тестирање, те обезбиједила **да се кроз интуитивне форме EXAM модула пишу и одговори на есејска питања**, што до сада није био случај, већ су кандидати на радним страницама у ВСТС-у ове одговоре писали у текстуалном програму Wordu. Нови едитор за писање радова кандидатима омогућава да дају одговор на интуитиван, прегледан и једноставан начин. **Уз свако питање кандидати ће имати увид и у потребне додатне документе који су релевантни за то питање.**

Као и до сада, сва питања и одговори који се налазе у бази су криптовани што омогућава максималну заштиту података. Осим питања и одговора, с новом верзијом унапријеђено је и криптовање и дешифровање датотека, које кандидати снимају током писменог тестирања.

Осим измјена које се тичу функционалности, измјене у овом дијелу модула у односу на претходну верзију огледају се и у кориштењу нових технологија, јер је **омогућено кандидатима да, без обзира на верзију оперативног система и прегледника, несметано приступају тесту.**

Модул Ехам је унапријеђен и на дијелу који користи ВСТС особље. **Ове измјене подразумевају побољшање старих и израду нових функционалности везаних за припрему и организацију тестирања.**

Модул за оцјењивање питања типа есеја (MEXO)

Модул за оцјењивање питања типа есеја намијењен је за преглед одговора који су дати на питања типа есеја и њихово оцјењивање. Питања типа есеја се тренутно користе у писменом тестирању у склопу конкурсне процедуре за пријаве на позиције НПФ-ова, али могу да се користе и у квалификационом тестирању уколико за то буде потребе.

Овај модул могу да користе оцјењивачи (чланови комисије), али и овлаштено особље Одјела за именовање (овлаштени оцјењивач) у име чланова комисије. Модул ће евидентирати и логирати све промјене које се тичу бодовања и оцјењивања писмених радова, а оцјењивачима и овлаштенем особљу ће омогућити бржи и једноставнији преглед и евидентирање оцјена.

Предности употребе овог модула су: **могућност прегледа писмених радова на рачунару; упис оцјена у систем директно од стране члана комисије, као и једноставнији и бржи преглед и упис оцјена.**

Модул за евидентирање одузете имовине стечене извршењем кривичног дјела

Високи судски и тужилачки савјет БиХ (у наставку ВСТС БиХ) је почетком 2020. године, у склопу пројекта, ставио на располагање судовима и тужилаштвима Модул за евидентирање одузете имовине, стечене извршењем кривичног дјела. У истом периоду, а у склопу имплементације модула, организована је обука корисника за кориштење истог.

На основу информација евидентираних у модулу, могуће је пратити цијели поступак одузимања имовине, те направити преглед имовине коју је тужилаштво предложило за одузимање, као и преглед имовине коју је суд одузео својом одлуком. Евидентирањем кључних информација које се јављају у поступку извршења одлуке о одузимању имовине могуће је добити потпуну слику о стварно одузетој имовини стеченој извршењем кривичног дјела. Успостављањем централизованог начина евидентирања податка од стране ВСТС-а БиХ гарантује се једнообразност у прикупљању података о одузетој имовини, те неопходан ниво њихове транспарентности. У склопу развоја модула направљени су извјештаји који омогућавају праћење евидентираних информација везаних за одузимање имовине.

Када су у питању подаци евидентирани у модулу, од имплементације истог до данас, од стране судова у Босни и Херцеговини у 99 судских предмета евидентирани су подаци о одузимању имовине која је стечена извршењем кривичног дјела. Према евидентираним подацима најчешћа ствар или право које је предмет одузимања у судским предметима је готов новац или новац на рачуну, који се појављује у 57,37% случајева у укупном износу од 49,584.085 КМ. У наведеним случајевима, у 58,72% предмета одузимања поступак одузимања имовине је у току; код 34,86% предмета донесена је првостепена или коначна одлука о одузимању имовине, док је код 6,42% предмета тренутно у току жалбени поступак.

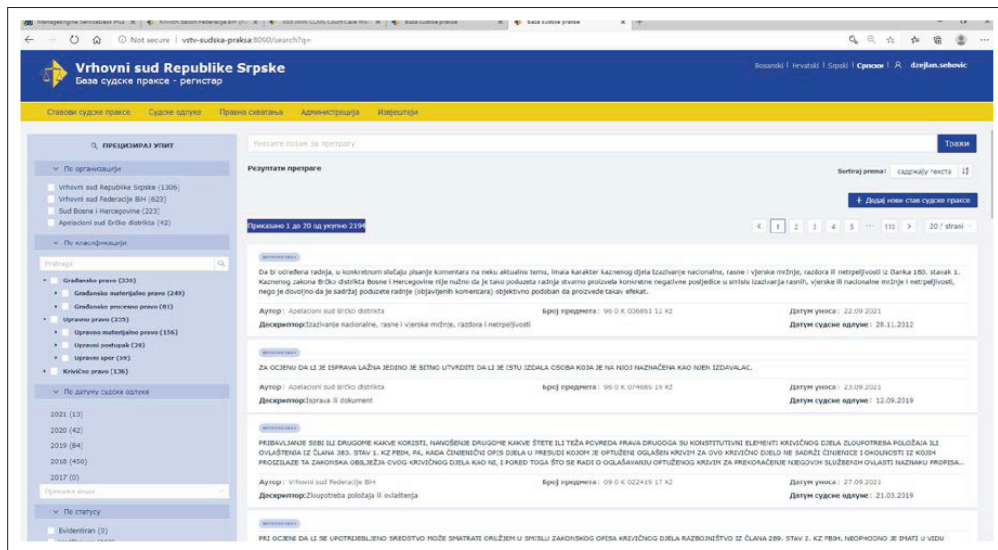
Некретнине представљају сљедећу групу ствари и права које се по бројности одузимања појављују у пракси пред судовима у Босни и Херцеговини, с учешћем од 12,63%, уз укупан новчани износ од 4,119.445 КМ. У већини случајева, за непокретне ствари које су биле предмет одузимања у наведеном периоду, донесене су коначне судске одлуке.

Удио покретних ствари и осталих ствари и права који се одузимају у укупном проценту предмета износи 30%, уз укупан новчани износ од 8,296.145 КМ.

Lice:	+
307 KUĆA (1,000,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Privremeno) Kuća se nalazi u	
Privremene mjere:	
101 Zabrana otuđenja i opterećenja nekretnine ili stvarnih prava upisanih na nekretnini, uz zabilježbu zabrane u zemljišnim knjigama	
308 GOTOV NOVAC (10,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Trajno) Na računu u banci.	
309 VOZILO ZA PRIJEVOZ LICA (10,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Trajno) Vozilo marke audi Q5, proizvedeno 2013.	
310 VIKENDICA () Predloženo oduzimanje (Privremeno) 111	
313 KUĆA (750,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Trajno)	
Lice:	+
311 APARTMAN (450,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Trajno) Apartman se nalazi u	
Lice:	+
312 STAMBENO-POSLOVNA ZGRADA (1,000,000.00 KM) Predloženo oduzimanje (Privremeno) Poslovna zgrada se nalazi u	
Druge stranke:	

ПРЕГЛЕД ЕВИДЕНТИРАНОГ ОДУЗИМАЊА ИМОВИНЕ СТЕЧЕНЕ ИЗВРШЕЊЕМ КРИВИЧНОГ ДЈЕЛА

База судске праксе

Преглед Базе судске праксе - регистар

У оквиру активности пројекта, Високи судски и тужилачки савјет БиХ као координатор, уз подршку АИРЕ центра, те финансијску подршку ЕУ имплементирао је **Базу судске праксе**, а све с циљем побољшања транспарентности, ефикасности и ефективности процеса управљања предметима који су значајни за судску праксу у Босни и Херцеговини.

База је настала као резултат иницијативе ентитетских врховних судова, Апелационог суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и Суда Босне и Херцеговине који су исказали потребу за постојањем посебног софтвера који ће помоћи процесу евидентирања судске праксе.

База судске праксе као финални производ има два потпуно одвојена приступна модула.

„База судске праксе - регистар“ доступан је искључиво запосленицима правосудних институција и обезбиједиће механизме и алате за унос и управљање судском праксом. Овом регистру приступ имају стручни сарадници/савјетници Суда БиХ, Врховног суда Федерације БиХ, Врховног суда Републике Српске и Апелационог суда Брчко дистрикта БиХ у оквиру одјељења за евиденцију судске праксе.

Кориснички портал „База судске праксе - портал“ биће доступан како правосудним институцијама у Босни и Херцеговини, тако и свим другим заинтересованим странама (адвокати, правници и други грађани), те ће исти обезбиједити могућност једноставног претраживања и транспарентног увида у судску праксу евидентирану путем „База судске праксе - регистар.“

Како би се процес уноса одабраних ставова судске праксе учинио што једноставнијим, извршена је интеграција базе с постојећим имплементираним информационим системима унутар ВСТС-а БиХ, односно с ЦМС системом и ХРМИС системом, на начин да база аутоматски препознаје податке евидентирани у овим системима.

База судске праксе, поред ставова судске праксе, садржи одлуке те правна схватања која представљају важан аспект судске праксе. Правна схватања представљају образложења специфичних правних питања и свакако ће допринијети усаглашавању судске праксе.

База судске праксе садржи више од 2000 сентенци с пратећим одлукама највиших судова у БиХ.

ВСТС БиХ ће у оквиру својих надлежности обезбиједити инфраструктуру и средства за одржавање и даље побољшање базе.

Почетна страница правосудног веб-портала

НАДОГРАДЊА И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРАВОСУДНОГ ВЕБ-ПОРТАЛА

С циљем побољшања транспарентности, изгледа, дизајна и лакоће кориштења, с посебним аспектом на претраживање садржаја, реализована је надоградња и имплементација правосудног веб-портала.

Надограђени правосудни веб-портал развијен је уз кориштење најмодернијих веб-технологија које ће крајњим корисницима омогућити боље корисничко искуство укључујући:

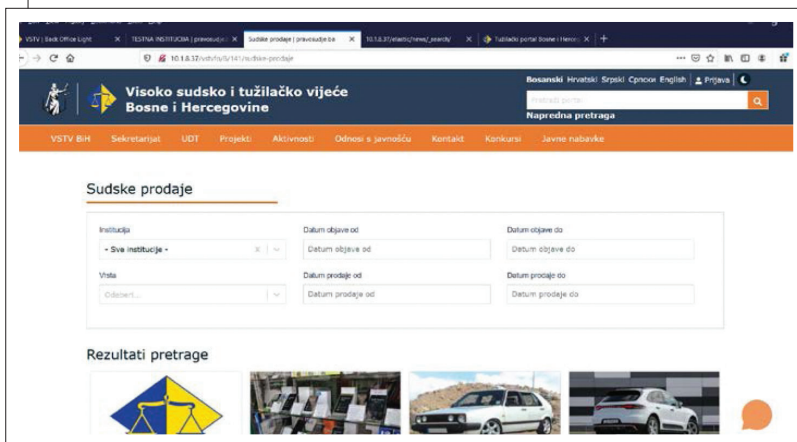
- Преглед садржаја на мобилним уређајима: таблети и мобилници;
- Лакшу навигацију кроз систем менија;
- Једноставнији преглед садржаја веб-портала за особе с потешкоћама;
- Знатно побољшане опције претраге садржаја веб-портала;
- Индексирање и претраживање вијести по индексним појмовима тзв. „hashtags“.

Поред тога, развијене су и имплементиране нове функционалности веб-портала, као што су: „Chatbot“ функционалност на којој може да се претражује адресар правосудних институција и пронађе калкулатор трошкова. Модул за управљање пријавама корупције у правосудним институцијама, надограђен је Модул за судске продаје на начин да омогућава претрагу ових продаја на било којој веб-страници која је дио правосудног веб-портала, као и надограђене опције приказа података о јавним набавкама и сл.

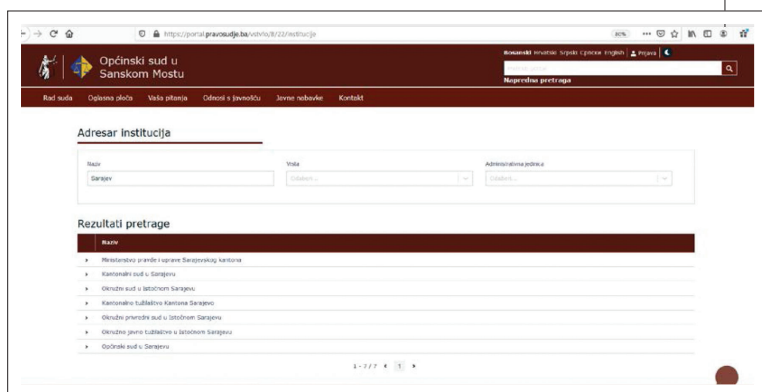
Како би се портал учинио што приступачнијим корисницима, у процесу надоградње извршена је и реорганизација објављених веб-садржаја као и поједностављен мени веб-странице ВСТС-а БиХ и правосудног веб-портала. На почетној страници портала истакнуте су актуелности и вијести из правосуђа, сервиси за грађане и корисни линкови путем којих заинтересована јавност може да се информисе о свакодневном раду правосуђа као и о сервисима и услугама које су стављене на располагање грађанима.

На сликама испод су приказане неке од развијених страница правосудног веб-портала.

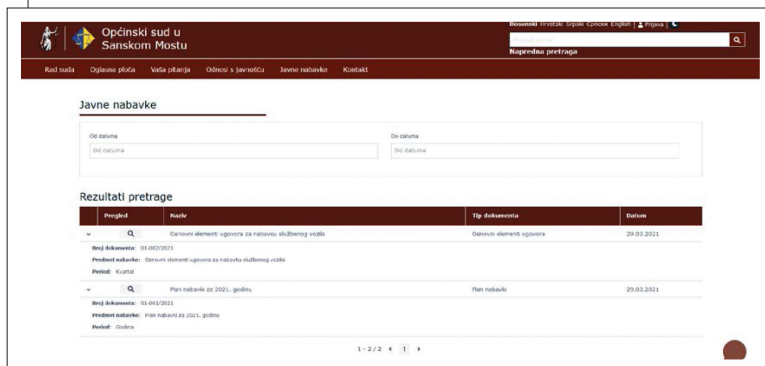
Опције напредне претраге садржаја правосудног веб-портала

Претраживање и преглед судских продаја правосудног веб-портала

Претрага и преглед адресара правосудних институција

Преглед података јавних набавки

Chatbot - адресар
правосудних
институција

odabrane institucije:
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
KANTONALNO TUŽILAŠTVO KANTONA
RAJEVO
MINISTARSTVO PRAVDE I UPRAVE
RAJEVSKOG KANTONA
OKRUŽNI PRIVREDNI SUD ISTOČNO
RAJEVO
OKRUŽNI SUD U ISTOČNOM SARAJEVU
OKRUŽNO TUŽILAŠTVO U ISTOČNOM
RAJEVU
OPĆINSKI SUD U SARAJEVU

Pošalji

Unesite redni broj ili naziv institucije

**Apelacioni sud Brčko
Distrikta BiH**

Adresa: Trg pravde 12, 76100 Brčko
Telefon: 049 219 064 - Predsjednik
Telefon: 049 216 081 - Centrala
Telefon: 049 216 499, lokal 1110 - Sekretar
suda
Telefon: 049 216 499, lokal 1060 - Pisarnica
Telefaks: 049 219 063
E-mail: asbd@asbd.ba
Web: <https://apsud-brckodistriktaibih.pravosudje.ba>
Radno vrijeme: 07:30 - 16:00
Rukovodna osoba: Damian Kaurinović

Pošalji

Unesite redni broj ili naziv institucije

Анкета о искуствима корисника ЦМС/ТЦМС система

Једна од активности пројекта било је и провођење анкете о задовољству корисника ЦМС/ТЦМС системом које је имала за циљ да оствари реалан увид у задовољство корисника овим системом.

Анкета је проведена у периоду од 28.09. до 09.10.2020. године, и могли су да јој приступе сви ЦМС/ТЦМС корисници. У овом периоду, просјечно 3946 корисника седневно пријављивало на ЦМС/ТЦМС базу података, а попуњавању анкете, која је била добровољна и анонимна, приступило је 2184 корисника.

ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ РЕЗУЛТАТА АНКЕТЕ (%)

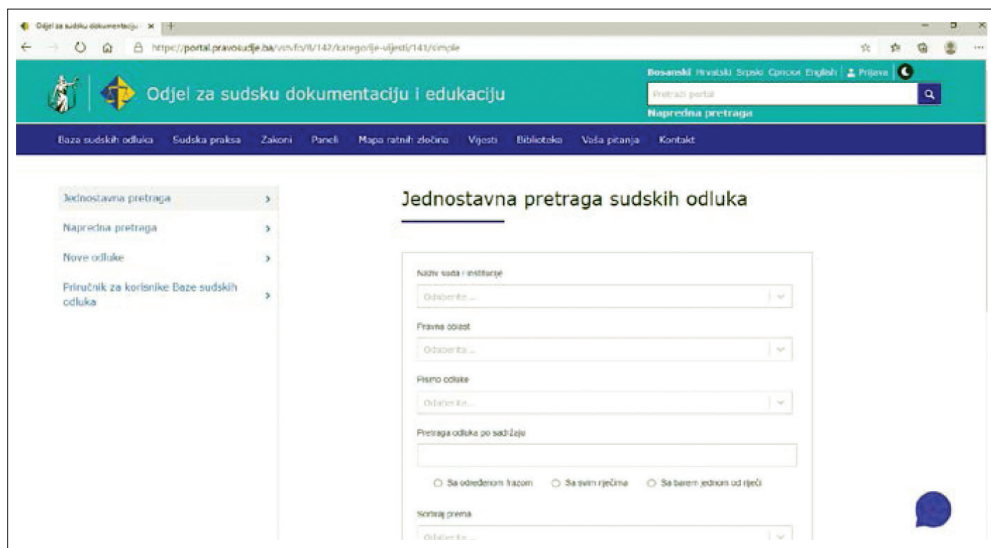

Према резултатима анкете може да се закључи да су ЦМС/ТЦМС корисници задовољни са ЦМС/ТЦМС системом. Ови резултати ће послужити и као добра основа за даље побољшање и развој нових функционалности ЦМС/ТЦМС-а.

СУДСКА ПРАКСА СУДОВА НАЈВИШИХ ИНСТАНЦИ И ЕВРОПСКОГ СУДА ЗА ЉУДСКА ПРАВА

База судских одлука

База судских одлука је намијењена за праћење изабране судске праксе судова највише инстанце у Босни и Херцеговини. Одјел за судску документацију и едукацију Секретаријата ВСТС-а БиХ, уносећи одабране одлуке у базу, доприноси остварењу четири кључна принципа функционисања правосуђа који се односе на независност, одговорност, ефикасност и квалитет. Бази судских одлука може да се приступи путем веб-странице Одјела <https://vstv.pravosudje.ba/vstvfo/b/142>.

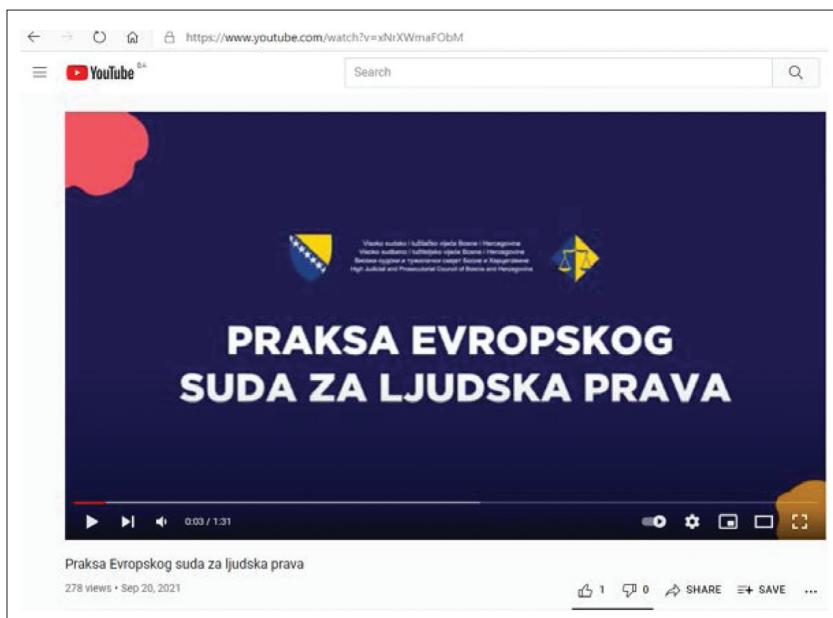

База је од 5. марта 2021. године, сходно закључку Савјета из септембра 2020. године, отворена за јавност без икаквих ограничења и накнада.

У оквиру пројекта омогућен је **ангажман два виша савјетника** у Одјелу за судску документацију и едукацију Секретаријата ВСТС-а ради садржајног побољшања Базе судских одлука. Одјел је, захваљујући пројекту, путем Базе судских одлука објавио **1 593 одабране судске одлуке**, тако да база у коначници **садржи 13 543 одлуке**. За потребе претраживања базе израђен је и видео-материјал како би корисницима олакшао претрагу базе, и доступан је на ЈТ каналу pravosudje.ba. Поред тога, уз помоћ савјетника, редовно се врши ажурирање Мапе ратних злочина коју је Мисија ОСЦЕ-а у Босни и Херцеговини предала ВСТС-у. Од **јануара 2019. године до данас** **мапа је ажурирана са 65 сажетака правоснажних одлука на језицима народа у БиХ и на енглеском језику**.

Пракса Европског суда за људска права

ВСТС БиХ, путем Одјела за судску документацију и едукацију, редовно прати рад Европског суда за људска права. У вези с тим, на веб-страници Одјела доступне су информације о преко 1 000 изабраних предмета тог суда. Информације се од маја 2020. године припремају у сарадњи с Уставним судом Босне и Херцеговине, те су правосуђу, али и јавности доступне већ након неколико дана на језицима народа у БиХ. Како би олакшали претраживање судске праксе овог суда која је објављена на веб-страници овог Одјела, израђен је и видео-материјал с инструкцијама, и доступан је на YouTube каналу [pravosudje.ba](https://www.youtube.com/watch?v=xNIXWmaFObM). Све наведене информације се редовно достављају свим корисницима путем електронског летка „Судска пракса и новоусвојени закони“.

ПОДРШКА СУДОВИМА НАЈВИШИХ ИНСТАНЦИ У БИХ

У оквиру судова највиших инстанци у БиХ успостављена су одјељења судске праксе којима је путем пројеката омогућена стручна подршка, како би се вршило издвајање и систематизовање ставова судске праксе. У вези с тим, ВСТС БиХ је 24.4.2019. године са судовима највише инстанце у БиХ потписао Споразум о сарадњи, с циљем заједничке реализације пројектних активности. Тако је, између осталог, израђено пет публикација са судском праксом домаћих судова у областима актуелним за правосудну заједницу, али и ширу јавност. ВСТС БиХ је такође у уској сарадњи с највишим судовима у БиХ развио нову електронску базу за евиденцију судских ставова према унапријед дефинисаним дескрипторима. Ова база има за циљ да детектује неусаглашену судску праксу која би се путем панела за уједначавање судске праксе настојала уједначити, што би у коначници требало да унаприједи систем уједначавања судске праксе, као и једнакост грађана пред законом и правну безбједност у Босни и Херцеговини.

ЗАПОЧЕО ПРОЦЕС УСПОСТАВЉАЊА САРАДЊЕ С АКАДЕМСКОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

Отворенија и транспарентнија сарадња с грађанима, посебно с академском заједницом, сасвим сигурно доприноси и повећању транспарентности рада правосудних институција, што је мотивисало ВСТС БиХ да кроз пројекат реализује више различитих активности са студентима.

Циљ реализације активности био је упознавање студената с радом правосуђа у БиХ, улогама које судије и тужиоци имају у судским и тужилачким поступцима, те у коначници у постизању одговорног, транспарентног, непристрасног и независног правосуђа у БиХ, као и да им се омогући да аргументованом расправом укажу на позитивне али и негативне стране рада правосудних институција у БиХ. Додатно се радило на побољшању вјештина дебатовања и јавног наступа које су студентима од кључне важности за будућу професионалну правничку каријеру.

Такмичење у писању есеја за студенте правних факултета

Могућност учешћа у овом такмичењу су имали студенти свих јавних и приватних правних факултета.

Есеје на тему „Судија/тужилац каквог грађанин заслужује“ је доставило четрнаест студената, од којих су три најбоља, награђена ваучером за куповину књига у вриједности од по 300 КМ.

ДОБИТНИЦИ НАГРАДЕ:

Златко Хаџић,
студент Правног
факултета у Сарајеву

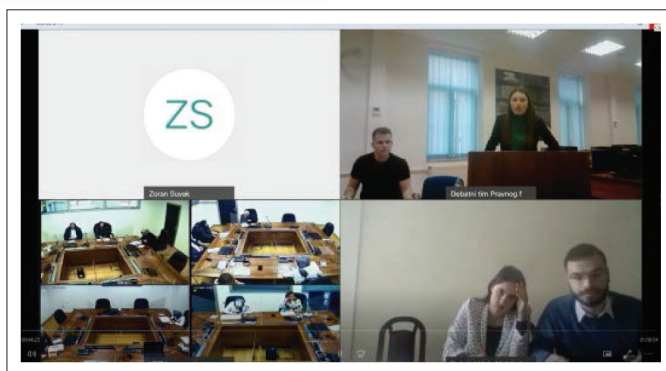
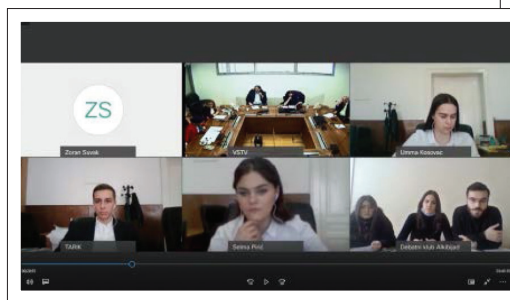
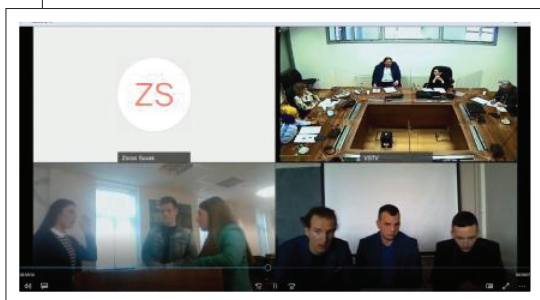
Мирсад Угарак,
студент Правног
факултета у Сарајеву

Насиха Нухановић,
студентица Центра за
интердисциплинарне
студије

ДЕБАТНО ТАКМИЧЕЊЕ СА СТУДЕНТИМА ПРАВНИХ ФАКУЛТЕТА

Учесници овог такмичења били су студенти Правног факултета Универзитета у Сарајеву, Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву, Правног факултета Универзитета у Бањалуци и Правног факултета Свеучилишта у Мостару.

Студенти су током дебата дискутовали о сљедећим тезама: „Дали је дигитализација побољшала рад правосуђа у БиХ?“, „Одгођена правда је ускраћена правда?“ и „Да ли судска независност и судска одговорност иду заједно?“

Побједници овог такмичења били су студенти Правног факултета Свеучилишта у Мостару, који су добили три ваучера за куповину књига у вриједности од по 300 КМ.

ОРГАНИЗАЦИЈА ТРИ ДВОДНЕВНЕ РАДИОНИЦЕ НАМИЈЕЊЕНЕ ПОБОЉШАЊУ ВЈЕШТИНА ДЕБАТОВАЊА И ЈАВНОГ НАСТУПА

Током радионица, студенти правних факултета су се упознали с методологијом истраживања и формулисањем кључне аргументације, правилима структурирања излагања, карактеристикама доброг и кредибилног презентатора, те стечена знања примијенили кроз симулацију дебате и лично представљање. Додатно им је презентован и рад Одјела за судску документацију и едукацију, с посебним фокусом на Базу судских одлука и праксу Европског суда за људска права, које могу да користе приликом писања научних радова, припреме за дебатна такмичења, припрему испита и сл.

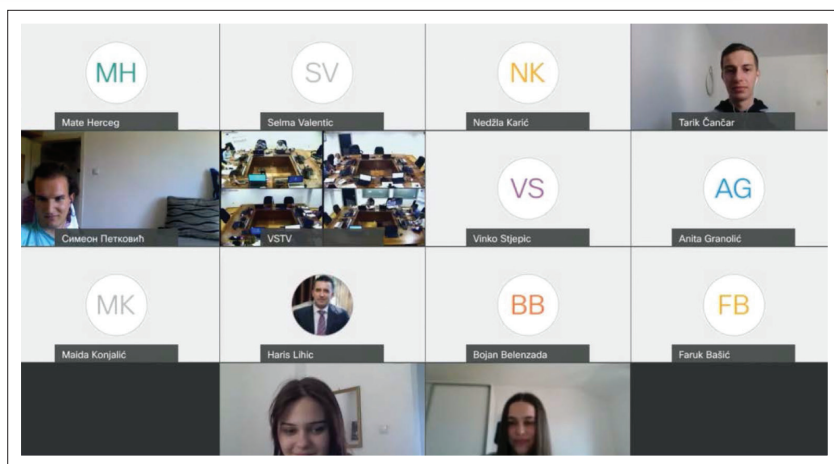
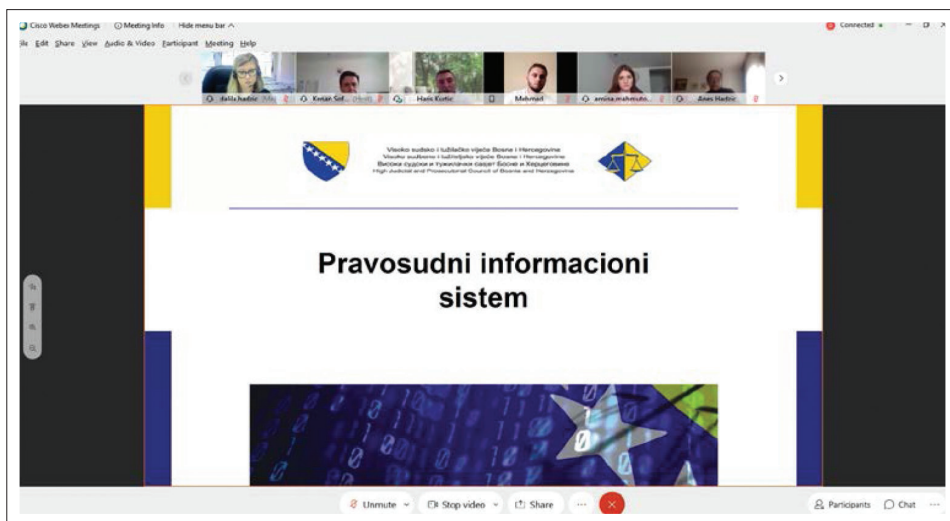

Учесници радионица били су студенти Правног факултета Универзитета у Травнику, Правног факултета Свеучилишта у Мостару, Правног факултета Интернационалног универзитета у Травнику, Правног факултета Интернационалног универзитета у Сарајеву, Правног факултета Универзитета у Травнику и Правног факултета Универзитета „Витез“.

Студенти су истакли задовољство организованим радионицама, те се захвалили на знању које су за кратко вријеме стекли, али и изразили жељу да и убудуће учествују у радионицама које ће обогатити њихово знање о овако битним темама као и допринијети развоју вјештина потребних за будући професионални ангажман.

Ове радионице ће бити полазна основа за организацију дебатног такмичења на државном нивоу, у оквиру којих ће носиоци активности бити правни факултети у БиХ.

Презентације рада Одјела за информационо-комуникацијске технологије и Одјела за судску документацију и едукацију Секретаријата ВСТС-а БиХ

С циљем упознавања јавности о раду ВСТС-а БиХ, у оквиру пројекта, организоване су четири онлајн презентације за студенте правних, техничких и електротехничких факултета. Циљ ових презентација је био да се студентима правних факултета приближи рад Одјела за судску документацију и едукацију Секретаријата ВСТС-а БиХ, и студентима техничких и електротехничких факултета приближити рад Одјела за информационо-комуникацијске технологије.

Пратећи презентације, студенти су се упознали и с основним информацијама о надлежностима и одговорностима ВСТС-а БиХ, судова и тужилаштва, које би требало да познаје сваки грађанин БиХ, те на тај начин властитим доприносом учествовати у изградњи ефикасног правосуђа по мјери грађана.

Обиљежен Европски дан правде са студентима Универзитета у Сарајеву и Источном Сарајеву

Током радионице „Независност правосуђа! Независност кога, независност од кога и независност од чега?“ студенти су имали прилику да се упознају с функционисањем правосудног система у БиХ. Током радионице студенти су се упознали с теоријским аспектима независности правосуђа, као и причама из праксе које су с њима подијелили Един Бичо, судија Општинског суда у Високом - одјељење у Олову и Кес ван дер Виде, судија из Холандије. Радионица је завршена дискусијом са студентима у оквиру које је **закључено да правосуђе у БиХ мора да буде независно и да сви заједно, а не само представници правосудне заједнице, својим радом морамо да допринесемо његовој независности.**

ВСТВ БиХ
Краљице Јелене 88,
71000 Сарајево
Тел: +387 33 707 500,
Факс: +387 33 707 505

Емаил: vstvbih@pravosudje.ba
Web: <https://vstv.pravosudje.ba>

